

כו', מי שאין לו בְּיָדֵי מעלות הזכויות, "וַחֲנֻתִי" בַּמִּתְנָה חָנָם 47
אָנִי עוֹשֶׂה עִמּוֹ וְכוּ' ולכן ביקש משה שגם התפילה שלו תתמלא כמתנת 48
חינם. 49

וְהֵעֲנִנְךָ הַפְּנִימִי בְּזֶה⁵ על-פי חסידות, שְׁלֹפֵי הַמְּדַרְשׁ רַבָּה', 50

"וַאֲתַחֲנֶנְךָ" הוא אֶחָד מֵעֲשָׂרָה 51

לְשׁוֹנוֹת שֶׁנִּקְרָאת בָּהֶם תְּפִלָּה, 52

שֶׁכָּל־לֹוֹתָהּ הַתּוֹכֵן וְהַמְשַׁמְעוֹת 53

הַכְּלִילִית שֶׁל עֵנִין הַתְּפִילָה (כְּפִי 54

שְׁצָרִיכָה לְהֵיּוֹת הַתְּפִילָה 55

מִלְכַתְחִילָה עַל-פִּי "תּוֹרַת 56

אָמֶת") הוּא בְּאֹפֶן הַקְּשׁוֹר 57

עִם עֲבוֹדַת הָאָדָם וְזִכְוִיּוֹתָיו 58

כו', ולעבודה הרוחנית של האדם בעת 59

התפילה וכן למידת הזכויות הרוחניות 60

שלו יש משמעות לעניין שתפילתו 61

תתקבל ובקשתו תיענה [וְלִהְיֶיעַר 62

גַּם מִהַפְּרִיּוֹשׁ שֶׁ"תְּפִלָּה" בַּה 63

האדם מתקרב אל הקדוש-ברוך-הוא 64

ומתחבר עם האלוקות היא מְלִשׁוֹן 65

הַתּוֹפֵל וּמַחְבֵּר⁶ כְּלִשׁוֹן הַמְּשַׁנָּה 66

"התופל כלי חרס", היינו שמיצר את 67

הכלים על ידי חיבור והדבקה העפר 68

במים ובאש, כִּי צָרִיךְ לְהֵיּוֹת 69

חֲבוּר וְשִׁיכוֹת בֵּין הָאָדָם הַמִּתְפַּלֵּל 70

לְזֶה שֶׁמִּתְפַּלֵּל אֵלָיו, הוּא 71

הקדוש-ברוך-הוא, עַל-יְדֵי-זֶה 72

שֶׁהוּא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵן 73

שֶׁעֲשָׂאָהוּ⁷ הַבוּרָא שִׁיעַר וְעֵשָׂה 74

אותו, וַיֵּשׁ לוֹ זְכִיּוֹת וְלַעֲנִיין 75

החיבור של האדם לאלוקות בתפילה 76

אכן יש חשיבות לזכויות שלו שהודות 77

לכך החיבור הוא נעלה יותר ופועל את 78

פעולתו [וכו'], שְׁלֹכֵן בְּגַלֵּל 79

הזכויות שלו רְאוּי הוּא 80

שֶׁתְּתַמְלֵא בְּקִשְׁתּוֹ, אֵלָּא שְׁאִין 81

לְתַבּוּעַ מִהַקֶּב"ה שִׁמְלָא אֵת 82

הַבְּקֵשָׁה שֶׁבַתְּפִילָה וְלְתַלּוֹת אֵת 83

גַּם מִהַפְּרִיּוֹשׁ שֶׁ"תְּפִלָּה" מְלִשׁוֹן הַתּוֹפֵל וּמַחְבֵּר⁶, כִּי צָרִיךְ לְהֵיּוֹת חֲבוּר וְשִׁיכוֹת 23

לְזֶה שֶׁמִּתְפַּלֵּל אֵלָיו, עַל-יְדֵי-זֶה שֶׁהוּא אוֹמֵן שֶׁעֲשָׂאָהוּ⁷, וַיֵּשׁ לוֹ זְכִיּוֹת וְכוּ', 24

שְׁלֹכֵן רְאוּי הוּא שֶׁתְּתַמְלֵא בְּקִשְׁתּוֹ, אֵלָּא שְׁאִין לְתַבּוּעַ מִהַקֶּב"ה וְלְתַלּוֹת אֵת 25

(1) ריש פרשתנו. (2) וראה גם פירוש רש"י שם - נתבאר בארוכה בהתוועדות. (3) דב"ר

פ"ב, א. (4) תשא לג, יט. (5) בהבא לקמן - ראה לקו"ש חכ"ד ע' 28 ואילך (גם ממאמר

זה). (6) תו"א תרומה עט, סע"ד. סה"מ תש"ט ע' 79 ובהערת כ"ק אדמו"ר שליט"א שם.

(7) תענית כ, ריש ע"ב.

1 נאמר בתחילת פרשת השבוע, משה רבינו אומר לבני ישראל:

2 וַאֲתַחֲנֶנְךָ הַחֲנֻתִי אֵל הַיְוָה וְגוּ'¹ ובקשתי מהקדוש-ברוך-הוא להיכנס

3 לארץ ישראל, וְאֵיתָא מוֹבָא בְּסִפְרֵי² מדרש הלכתי על החומשים

4 במדבר ודברים שְׁנֵי פְּרָנְסִים מְנַהִיגִים, רועים טובים עֲמָדוֹ לְהֵם

5 לְיִשְׂרָאֵל, מִשֶּׁה וְדוֹד מְלֶךְ

6 יִשְׂרָאֵל, וְהָיָו יְכוּלִים לְתַלּוֹת

7 את הבקשות שלהם מהקדוש-ברוך-

8 הוא כו' בְּמַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים

9 ולבקש את מילוי בקשותיהם בזכות

10 מעשיהם, וְלֹא בְּקִשׁוֹ מִן הַמְּקוֹם

11 שִׁיתֵן לְהֵם אֵלָּא בְּתוֹר מִתְנַת

12 חָנָם כו' ולא בגלל הזכויות שלהם.

13 ומכאן לומדים חכמינו ז"ל ב'ספרי'

14 וְמָה אֵלָּו כו' משה רבנו ודוד

15 המלך שהיו להם מעלות וזכויות רבות

16 מלכת-מקום ביקשו לקבל מהקדוש-

17 ברוך-הוא מתנת חינם, מִי שְׁאִינוֹ

18 בכל המעלות והזכויות הללו אלא הוא

19 אדם פשוט כו' עַל-אֲחַת-כַּמְּה-

20 וְכַמְּה כִּלְשַׁכֵּן וְקִלְוֹתוֹמֵר שְׁלֹא

21 בְּקִשׁ מִלְּפָנֵי הַמְּקוֹם שִׁיתֵן לוֹ

22 בגלל זכויות אֵלָּא חָנָם.

23 דְּבַר אַחַר דְּרַשָׁה נוֹסַפְת דּוֹרְשִׁים

24 חֲכַמֵינוּ ז"ל ב'ספרי' על פסוק זה:

25 וַאֲתַחֲנֶנְךָ אֵל הַיְוָה, עֲשֶׂרָה

26 לְשׁוֹנוֹת נִקְרָאת תְּפִלָּה כו'.

27 וְעַל-דִּרְךָ-זֶה אֵיתָא מוֹבָא גַם

28 בְּמְדַרְשׁ רַבָּה³, עֲשֶׂרָה

29 לְשׁוֹנוֹת נִקְרָאת תְּפִלָּה, וְאֵלָּו

30 הֵן כו' והמדרש מפרט את עשר

31 הלשונות שבהן נקראת התפילה,

32 ומפולן לא נִתְפַּלֵּל מִשֶּׁה כַּאֵן

33 כאשר ביקש מהקדוש-ברוך-הוא

34 להיכנס לארץ אֵלָּא בְּלִשׁוֹן

35 תְּחַנוּנִים כו', מִכַּאֵן אֲתָה

36 לְמַד שְׁאִין לְבָרִיָה פְּלוֹם כַּל

37 עַרְךָ וְחִשְׁבוֹת אֲצֵל לְגַבֵּי בּוֹרְאוֹ,

38 שֶׁהָרִי מִשֶּׁה כו' עם כל מעלותיו

39 הגדולות לֹא בָּא אֵלָּא בְּלִשׁוֹן

40 תְּחַנוּנִים. (וּמִמְשִׁיף שָׁם

41 במדרש) לְמָה לֹא בָּא מִשֶּׁה

42 אֵלָּא בְּלִשׁוֹן תְּחַנוּנִים כו' ולא

43 ביקש שהקדוש-ברוך-הוא ימלא את

44 בקשתו בגלל זכות מסוימת, הסיבה

45 לכך היא כי כָּף אָמַר הַקֶּב"ה

46 לְמִשֶּׁה: וַחֲנֻתִי⁴ אֵת אֲשֶׁר אָחָן